

Verkrachting in Amerikaanse gevangenis 'gewoon'

Naar schatting meer dan twintig procent van de mannelijke gedetineerden in Amerikaanse gevangenissen ondergaat gedwongen seksuele handelingen, in de helft van de gevallen inclusief anaal geslachtsverkeer. Zeven procent van de gevangenen wordt gewelddadig verkracht. Voor de slachtoffers, aldus de organisatie *Human Rights Watch* (HRW), is het bijna onmogelijk om aan hun martelingen te ontkomen. Klachten worden niet serieus behandeld, en pogingen daders aan te klagen lopen vrijwel altijd op niets uit.

Wanneer een gedetineerde eenmaal is verkracht, is het vrijwel onmogelijk het nieuwe stigma te ontlopen. Tenzij zijn verkrachter hem exclusief voor zichzelf opeist en beschermt, is het slachtoffer vogelvrij. Overplaatsing naar een andere afdeling of andere gevangenis lost weinig op, omdat verhalen onder gedetineerden snel rondgaan. Soms worden slachtoffers door hun verkrachter als slaven uitgebuit: ze moeten voor hem werken, worden 'verhuurd' en uiteindelijk – soms bij opbod – aan andere gevangenen 'verkocht'.

In het vorige maand gepubliceerde rapport *No Escape, Male Rape in US prisons* reconstrueert HRW, na drie jaar onderzoek, de lotgevallen van tweehonderd Amerikaanse gevangenen die zich bij de organisatie meldden. Met het rapport hoopt de organisatie naar eigen zeggen wijdverbreide 'onverschilligheid' over het lot van gevangenen, bij de Amerikaanse autoriteiten én de bevolking, te doorbreken.

Uit de ervaringen van de gedetineerden blijkt dat wie jong is, blank, klein of zwak in de gevangenis al snel slachtoffer is van vaak bijzonder brute verkrachtingen. Ook 'nieuwelingen' en zij die zich verlegen, intellectueel of niet agressief gedragen, staan hoog op de nominatie.

De daders zijn vaak betrekkelijk jonge recidivisten, veroordeeld voor gewelddadige delicten en goed thuis in de gevangenisomgeving. Ze behoren doorgaans tot een bende, zijn sterk gebouwd en treden assertief en agressief op.

Ghanese deken op Joy FM

New York Times-columnist Thomas Friedman was begin mei in Ghana en ontdekte daar de vrijheidslievende impact van de technologie. En dan niet wéér internet, maar de goedkope, overal te ontvangen en sinds 1995 vrij uitzendende FM-radiozenders. Zo speelden de (lokale) radiozenders in december 2000 een belangrijke rol bij de verkiezingen. Toen werd het regime dat twintig jaar aan de macht was op geweldloze wijze verslagen door de oppositie.

Friedman citeert de president van de Ghanese balievereniging, Joseph Ebo Quarshie: 'Op de dag van de verkiezingen was er een kiesbureau in Accra waar soldaten stembussen begonnen te vernietigen. Onmiddellijk belde iemand een FM-station en er werd verslag van

Autoriteiten doen weinig om dit grootschalige brute geweld te beperken, meent HRW; officiële cijfers over verkrachtingen bestaan niet eens, omdat ze nauwelijks worden geregistreerd. Door gebrek aan personeel worden weinig verkrachters betrapt – in veel overbevolkte gevangenissen bestaat 's nachts of tijdens het luchten nauwelijks toezicht en heeft roepen om hulp geen enkel effect. Klachten worden nauwelijks behandeld, daders zelden bestraft – soms worden klagers weer samen met hun verkrachters ingesloten. Voor de slachtoffers zijn de juridische mogelijkheden nihil, niet alleen wegens wettelijke beperkingen maar ook omdat er geen recht op gesubsidieerde rechtshulp bestaat.

Ongeveer twee miljoen Amerikanen zitten op dit moment achter de tralies.

(Peter Vermij, Washington)

gedaan in de ether. Ik was toen bij de bank. Een man loopt op mij af, een apotheker die ik ken, en zegt: "Heb je gehoord wat er gaande is op dat kiesbureau in Accra? Wat gaat de balie daaraan doen?" Dus ging ik in mijn auto naar Sky FM luisteren. Enkele minuten later werd ik gebeld door Joy FM. Ik zei dat ze over een paar minuten moesten terugbellen. Intussen pakte ik de Constitutie erbij. Joy FM belde terug en ik las voor de radio de bepaling voor die zegt dat burgers het recht hebben zich te verzetten tegen inmenging op een kiesbureau. Joy FM draaide toen steeds maar weer dat interview met mij. Een paar uur later waren de soldaten verjaagd door stemmers.'

Aldus deken Quarshie in de column van Thomas L. Friedman in de *New York Times* van 1 mei 2001. (LH)

In het nieuws

De Brauw en Linklaters: uitstel of afstel?

De internationale expansiestrategie van Linklaters lijkt uit te lopen op een drama. Werd met uiterste moeite en na het overwinnen van veel weerstanden vorig jaar een fusie bereikt met het Duitse Oppenhoff & Radler, eind april werd duidelijk dat de fusiebesprekingen met De Brauw Blackstone Westbroek zijn stopgezet. Het Italiaanse lid van Linklaters' *Alliance* haakte al eerder af. Deze maand nemen de geassocieerde kantoren in Zweden en België een beslissing. In de *Dutch legal market*, die door Linklaters als onverminderd belangrijk wordt gezien, heeft het kantoor nu een achterstand op de concurrenten van Freshfields, Allen & Overy, Lovells en Clifford Chance, die allen met eigen kantoren in Nederland actief zijn. Het falen van de alliantiestrategie blijkt vooral uit de situatie in Frankrijk. Linklaters wist daar geen alliantiekantoor te vinden en zette in op een eigen vestiging. Die is uiterst succesvol en telt thans meer dan honderd advocaten op achttien partners.

In Londen heeft men de hoop op een fusie met De Brauw echter nog niet opgegeven. Partner Stephen Blackshaw, die reeds twee jaar in Nederland is gestationeerd (Amsterdam): 'Wat mij betreft gaat het slechts om uitstel. Wij blijven vasthouden aan onze wens te fuseren met het beste kantoor van Nederland. Overigens is er geen formele beslissing genomen over de toekomst. De onderhandelingen zijn stopgezet, *that's it*. Alles blijft verder bij het oude. Ik blijft gewoon werken in Amsterdam op ons alliantiekantoor. Maar ik wil wel kwijt dat de gang van zaken voor mij een grote teleurstelling is.' De Nederlandse partners die in Londen zijn gestationeerd, Lokke Moerel (IE/IT) en Pierre Nijens met zijn team (ondernemingsrecht), blijven tot nader order op Silk Street.

Vanuit het perspectief van De Brauw is de gang van zaken zo mogelijk nog dramatischer, omdat nauwelijks is te voorkomen dat het kantoor verdeeld raakt in twee kampen. Peter Wackie die voor *het Advocatenblad* niet voor commentaar bereikbaar is zei in het Engelse blad *the Lawyer*: 'We konden het niet eens worden over hoe we ons in de toekomst moeten ontwikkelen om de fusie mogelijk te maken.' Als redenen voor het stopzetten van de fusieonderhandelingen worden door insiders drie zaken genoemd: onwil van De Brauw om secties en *practise areas* te saneren die door Londen worden gezien als 'non-core'

(cassaties, arbeidsrecht, rijksadvocatuur e.a.), de onwil om de tarieven te verhogen en problemen rond het overeenkomen van een instapsysteem voor de partners. Het kantoor komt nu in een onduidelijke positie terecht tussen de drie Engelse kantoren en de 'nationals' Stibbe, Nauta en Houthoff Buruma. Te vrezen valt dat vooral de concurrentiepositie op de arbeidsmarkt hieronder zal lijden, iets waar *the Lawyer* overigens ook op wijst. Blackshaw: 'Twee en een half jaar geleden heeft De Brauw besloten om zich bij ons aan te sluiten. Dat was een juiste beslissing. Kijk maar naar wat er in Nederland in die tijd allemaal is gebeurd. We zitten aan elkaar vast. Ik denk dat de problemen die nu spelen kunnen en zullen worden opgelost.' Wat de tariefverhoging betreft lijkt dat echter niet waarschijnlijk. In het bedrijfsleven groeien de weerstanden tegen hoge declaraties en een vaste De Brauw-cliënt als Ahold neemt steeds meer juridisch werk in eigen hand. Zo werd onlangs uit kostenoverwegingen het hele arbeidsrecht door Albert Heijn teruggenomen. Ook bij de farmaceutische multinational AstraZeneca klaagt men, waar nog bij komt dat een manager de advocaten 'slecht bereikbaar' noemt. In zo'n klimaat heeft De Brauw gelijk als het tariefverhogingen afdoet als niet realistisch.

Het kantoor met de beste cliëntenportefeuille van Nederland komt in een lastig parket en dreigt terug te vallen naar de *second league*. De mondialisering van het bedrijfsleven gaat immers onverminderd voort en steeds duidelijker wordt dat die *corporate cake* zal worden verdeeld tussen mondiale kantoren. Die zijn er nu in drie soorten: de Amerikanen die met een grote expansie bezig zijn, de vijf Engelsen en de vijf 'advocountants'. In de week dat De Brauw de fusie afblies maakte EY Law bekend een mondiaal netwerk te hebben van 1850 advocaten en het laatste half jaar met 20 procent te zijn gegroeid. Bij de zes grootste kantoren ter wereld zijn thans drie Engelsen, twee advocountants en een Amerikaan.

Opmerkelijk was ten slotte dat de media nauwelijks belangstelling toonden voor het afketsen van de fusie. Ook bij De Brauw zelf was men hierover verbaasd. Curieus was de rol van *NRC Handelsblad*, dat drie dagen voor het afketsen wist te melden: De Brauw komt in handen van Linklaters.

(Micha Kat)

Particulieren: advocaat zijn te duur en te langzaam

De tevredenheid over de geleverde diensten van een advocaat is in de zakelijke sector groter dan in de publieke sector. Dit blijkt uit de rapportage van EIM Onderzoek voor Bedrijf & Beleid naar het gebruik van en de tevredenheid over juridische dienstverleners. Het onderzoek werd uitgevoerd in opdracht van de Nederlandse Orde van Advocaten. Particulieren geven advocaten een 7,2 tegen een 7,4 vorig jaar. Van bedrijven krijgen ze een 7,5, dat is 0,1 punt hoger dan vorig jaar.

Burgers die een advocaat hebben geraadpleegd hebben vooral moeite met de prijs-kwaliteitverhouding. Ook de vlotheid van handelen en de snelheid van het administratief afhandelen van de kosten kunnen beter. Bovendien is de waardering met betrekking tot deze

punten aan het dalen. In het algemeen zijn particuliere cliënten tevreden over het inlevingsvermogen, de deskundigheid en de klantvriendelijkheid van de advocaat.

In de zakelijke markt zijn de knelpunten weliswaar dezelfde, maar vallen de negatieve scores iets minder sterk uit. Advocaten scoren hoger dan notarissen en accountants in de zakelijke markt. Bij particulieren scoren ze het slechtst. Hier voeren accountants de lijst aan.

In de komende uitgave van het *Advocatenblad* ruim aandacht voor dit onderzoek.

(Hans Buskes)

Fiscaal studenten: bovenmodaal

In de aanloop naar de jaarlijkse Jurist & Werk-dagen (31 mei en 1 en 15 juni) publiceerde de Stichting Jurist & Werk een enquête onder 400 studenten fiscaal recht. De resultaten daarvan bevestigen nogal wat buitenstaanders aan vooroordelen over fiscaal-rechtstudenten in hun hoofd kunnen hebben. Een kleine twee derde van de Nederlands-rechtstudenten (zij werden onderzocht in 2000) is vrouw, bij de studenten fiscaal recht is een kleine twee derde man. De drie belangrijkste politieke partijen van deze twee groepen studenten zijn, in dezelfde volgorde, VVD, PvdA, D66. Maar bij de fiscalisten zou de VVD bij de volgende Kamerverkiezingen 45 procent krijgen, bij de Nederlands-rechtstudenten is dat cijfer 38,8 procent. Plaats vier en vijf worden bij de fiscalisten ingenomen door CDA (5,5 procent) en GroenLinks (5 procent) en bij de anderen net omgekeerd (GroenLinks. 12,6 procent, CDA 6,3 procent).

Welke eisen denken de fiscalisten dat de toekomstige werkgevers aan hen zullen stellen? De fiscalisten zetten representativiteit op de eerste, en werk- en stage-ervaring op een gedeelde twee plaats. Verrassend is misschien dat ze zelf een 'goede werksfeer' het allerbelangrijkste aspect van hun toekomstige werk vinden, en dat 'hoog startsalaris' pas op de zevende plaats komt, na interne scholing, snel verantwoordelijkheid dragen, parttime werken, buitenlandervaring en een groot aantal vakantiedagen. Maar dit amaterieële resultaat ziet er weer iets anders uit bij de cijfers over de verwachtingen van het salaris bij de eerste werkgever: een kwart verwacht een modaal inkomen (55 tot 65 duizend), een derde verwacht een salaris daarboven, en een kwart daaronder. (LH)

Geen kaviaar

'We willen geen kaviaar, geen Mercedes, maar een plakje kaas na jaren van droog brood voor ons harde werk,' zei Bert Brands, voorzitter van de Vereniging Sociale Advocatuur, in het *Het Financieele Dagblad* (10 mei), over de noodzaak van verhoging van de uurvergoedingen.

Snel en gratis duur advocatenadvies

Begin mei ging een website de lucht in waarheen iedereen klachten tegen bedrijven en overheden kan mailen. Op www.kl8.nl worden geen eisen gesteld aan de omvang of gegrondheid van de klacht. De indiener krijgt 'binnen 48 uur gratis advies van advocaten van f 350 per uur', over wat hij verder met die klacht kan doen. Andere burgers, bedrijven en hun concurrenten kunnen zien wat er zoal voor klachten worden ingediend.

Initiatiefnemer Tammo Peters zegt desgevraagd dat hij er niet rijk van hoeft te worden. Hij handelt uit 'idealistische motieven; we denken met de subsidies die we nog aanvragen quitte te spelen'. Bedrijven moeten betalen als ze advies willen over hoe ze klachten kunnen behandelen. De vier advocaten en twee juristen van advocatenkantoor Hengst uit Katwijk hoeft Peters in ieder geval niet te betalen.

Ook idealistische motieven?

mr. M.P.W. Hengst: 'Wij hebben er een marketingdoel mee: naamsbekendheid, reclame, laagdrempelige toegang. Misschien dat er na verloop van tijd een soort schandpaaleffect optreedt, waartegen bedrijven die vrezen voor hun naam met procedures misschien iets proberen te ondernemen. Maar door die proefprocessen zou de site natuurlijk allen maar bekender worden. De eerste week hebben we trouwens al vijfmaal een advies naar de klager gemailld, van ongeveer één A-vertje.'

Zijn er al niet genoeg plakken waar je kunt klagen?

T. Peters: 'De Consumentenbond bijvoorbeeld! Daar moet je lid van zijn voordat er iets gedaan wordt, en dan nog moet je weken wachten.' (LH)

